

Un estudi revela desigualtats de gènere en la participació en assajos clínics per a la prevenció de l'Alzheimer

- L'anàlisi elaborada pel Barcelonaβeta Brain Research Center, centre de recerca de la Fundació Pasqual Maragall, i la Women's Brain Foundation revela que les dones solteres amb alt nivell educatiu són les menys propenses a sotmetre's a procediments com la punció lumbar
- L'estudi, publicat a *Alzheimer's Research & Therapy*, inclou dades de més de 2.500 persones cognitivament sanes de la cohort Alfa, amb l'impuls de la Fundació "la Caixa"

Barcelona, 27 de març de 2025 – Un estudi conjunt del [Barcelonaβeta Brain Research Center \(BBRC\)](#), centre de recerca de la Fundació Pasqual Maragall, i la fundació [Women's Brain Foundation](#) ha revelat **diferències significatives en la disposició a participar en assajos clínics per a la prevenció de l'Alzheimer entre homes i dones**. Publicat a la revista científica *Alzheimer's Research & Therapy*, l'estudi subratlla la **necessitat d'adaptar les estratègies de reclutament a les diferències existents entre gèneres per garantir una representació equitativa en la recerca**.

Una de les troballes més rellevants és que les **dones solteres amb més nivell educatiu** mostren una **menor disposició** a sotmetre's a procediments invasius com la punció lumbar. Aquests

resultats posen de manifest la necessitat d'**integrar les necessitats específiques de les dones en la informació que s'ofereix sobre els assaigs clínics**, a més d'explorar alternatives menys invasives, com els biomarcadors en sang.

Atès que la malaltia d'Alzheimer representa entre el 60% i el 80% dels casos de demència¹ i s'espera que superi els 150 milions de casos el 2050², és fonamental identificar i abordar els obstacles de gènere que dificulten la participació equitativa en la investigació. *"Històricament, les dones han estat infrarepresentades en els assajos clínics en diferents àmbits de la medicina, la qual cosa ha limitat la nostra comprensió de com les malalties i els tractaments poden afectar-les de manera diferenciada"*, assegura la **Dra. Anna Brugulat, neuropsicòloga i investigadora del BBRC i líder de l'estudi**.

Principals conclusions de l'estudi

L'equip investigador ha analitzat la participació de més de 2.500 persones cognitivament sanes de la cohort Alfa, impulsada per la Fundació "la Caixa", per avaluar la seva predisposició a sotmetre's a procediments mèdics com ressonàncies magnètiques, puncions lumbars, tomografies per emissió de positrons i avaluacions cognitives. Els autors suggereixen que una major educació podria traduir-se en una **major cautela** en l'avaluació del procediment. A més, que **experiències negatives prèvies**, personals o conegudes, com l'ús d'anestèsia epidural durant el part, podrien reforçar aquesta percepció de risc. I també que ser solteres podria comportar **una xarxa de suport més limitada**, la qual cosa dificultaria la recerca d'ajuda o cures posteriors al procediment, incrementant la reticència a participar-hi.

Davant d'aquests resultats, la **Dra. Brugulat** afirma que *"és fonamental abordar les preocupacions específiques de les dones i oferir informació clara i accessible sobre els beneficis i riscos de la participació en assajos clínics. A més, explorar alternatives menys invasives, com els biomarcadors en sang, podria fomentar una major equitat en la investigació"*.

Els factors socioculturals influeixen en la decisió

La malaltia d'Alzheimer té un impacte significativament més gran en les dones, no només en prevalença sinó també en severitat, cosa que fa encara més rellevant la inclusió equitativa en els estudis. A escala mundial, **dues de cada tres persones que pateixen la malaltia són dones**, que, a més, assumeixen amb més freqüència el rol de cuidadores de familiars amb demència.

L'estudi destaca que les diferències de gènere en la participació no es deuen únicament a aspectes biològics, sinó que estan influenciades per factors socioculturals. Per exemple, les dones participants en l'estudi **solen assumir rols de cuidadores de familiars** i tenen **nivells educatius, lleugerament inferiors** en comparació amb els homes, aspectes que poden influir en la seva percepció sobre els assajos clínics.

Les troballes d'aquest estudi destaquen la importància de dissenyar estratègies de reclutament més inclusives que considerin factors com el gènere, l'estat civil i el nivell educatiu. També la promoció de campanyes de conscienciació i el desenvolupament d'enfocaments personalitzats

¹ Lobo A, Launer LJ, Fratiglioni L, *et al.* 'Prevalence of dementia and major subtypes in Europe: A collaborative study of population-based cohorts'. *Neurology*. 2000; 54(11 Suppl 5): S4–9.

² The Alzheimer's Association. '2022 Alzheimer's Disease Facts and Figures'. *Alzheimer's & Dementia*. 2022; 18(4): 700–89.

pot millorar la representació de les dones en assajos clínics sobre l'Alzheimer, assegurant que la recerca reflecteixi de manera justa la realitat dels qui viuen amb aquesta malaltia.

Referència bibliogràfica

Canals-Gispert, L., Cañas-Martínez, A., Huesa, G. *et al.* Impact of gender on the willingness to participate in clinical trials and undergo related procedures in individuals from an Alzheimer's prevention research cohort. *Alz Res Therapy* 16, 263 (2024). <https://doi.org/10.1186/s13195-024-01626-1>

L'Alzheimer en xifres

Actualment s'estima que l'Alzheimer i les malalties neurodegeneratives afecten 900.000 persones, xifra que es tradueix en una de cada deu de més de 65 anys i un terç de les de més de 85. Aquestes patologies són una de les principals causes de mortalitat, discapacitat i dependència. Si no es troba una cura efectiva i amb l'esperança de vida en augment, l'any 2050 el nombre de casos podria triplicar-se al món, superant el milió i mig de persones només a Espanya, un fet que podria arribar a col·lapsar els sistemes sanitaris i assistencials.

Sobre el BarcelonaBeta Brain Research Center i la Fundació Pasqual Maragall

El BarcelonaBeta Brain Research Center (BBRC) és el centre de recerca de la Fundació Pasqual Maragall, impulsat per la Fundació "la Caixa" des de la seva creació, dedicat a la prevenció de la malaltia d'Alzheimer i a l'estudi de les funcions cognitives afectades en l'envelliment sa i patològic. La investigació del BBRC se centra en la fase preclínica de l'Alzheimer, un període previ a l'aparició dels primers símptomes, quan ja es produeixen canvis en el cervell associats amb la malaltia. El BBRC compta amb més de 100 professionals dedicats a contribuir a l'avantguarda de la investigació sobre l'Alzheimer i altres malalties neurodegeneratives.

La Fundació Pasqual Maragall és una entitat sense ànim de lucre que va néixer l'abril del 2008, com a resposta al compromís adquirit per Pasqual Maragall, exalcalde de Barcelona i expresident de la Generalitat de Catalunya, quan va anunciar públicament que li havien diagnosticat la malaltia d'Alzheimer. La missió de la Fundació és promoure la recerca per prevenir l'Alzheimer i oferir solucions que millorin la qualitat de vida de les persones afectades i la dels seus familiars.

La Fundació Pasqual Maragall compta amb el suport de més de 93.000 socis i sòcies i amb:

Contacte de premsa

Departament de Comunicació de la Fundació Pasqual Maragall

BarcelonaBeta Brain Research Center

Clara Civit

ccivit@fpmaragall.org

93 316 90 90/ 690 109 856

Agència de Comunicació

ATREVIA

Esther Seró/ Cristina Campabadal

esero@atrevia.com / ccampabadal@atrevia.com

667 632 909 / 644 24 11 67

Àrea de Comunicació de la

Fundació "la Caixa"

Andrea Pelayo

apelayo@fundaciolacaixa.org

618126685